

ศาสตร์แห่งโลหะกรรมพื้นบ้านบววิถึของช่างตีเหล็ก

สุรศักดิ์ สีเพชร (นักวิชาการ สถาบันทักษิณคดีศึกษา)

บทนำ

บริบทของช่างตีเหล็กในภาคใต้เมื่อกล่าวถึงช่างตีเหล็กในภาคใต้ที่ผ่านมาพื้นที่ภาคใต้เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ทางวัฒนธรรมชวมาลาอยู่จึงครอบคลุมพื้นที่ในคาบสมุทรทั้งหลายตั้งแต่ช่องแคบซุนดาประเทศฟิลิปปินส์เกาะบอร์เนียว บาห์ลี สุราเวสี ซวา สุมาตรามาเลเซีย และภาคใต้ตอนล่างกล่าวได้ว่ามีคลื่นวัฒนธรรมมากมายอันเกิดจากอิทธิพลของวัฒนธรรมจีนวัฒนธรรมอินเดียวัฒนธรรมอาหรับและวัฒนธรรมเฉพาะของคนในพื้นที่ดินผสมผสานปนเป๋กกันสืบเนื่อง ถ่ายทอดกันมาอย่างยาวนาน

วัฒนธรรมศาสตร์วูถึก็มีลักษณะเช่นเดียวกับวัฒนธรรมแขนงอื่นๆบางยุคบางสมัยแม้อิทธิพลไปถึงแผ่นดินใหญ่ในภาคกลาง ภูมิภาคแหลมอินโดจีนหรือที่เรียกรวมๆเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บางยุคบางสมัยแม้อิทธิพลไปถึงยุโรปตะวันออกในเขตประเทศตุรกีซึ่งเรียกเป็นต้น ที่กล่าวเช่นนี้อาจจะขอยืมคำศัพท์สำคัญของคนในคาบสมุทรมาลาญเพื่อสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมศาสตร์วูถึได้เป็นอย่างดีอันได้แก่คำว่า กริช หรือจะออกเสียงว่า kerris จากรากศัพท์ภาษาเดิมคือภาษาอินโดนีเซียเป็นที่น่าสังเกตคำว่ากริช หรือ kerris ใช้กันโดยทั่วไปในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จนกระทั่งแผ่กระจายไปถึงในทวีปยุโรปโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกล้วนแต่ใช้คำคำนี้เรียกอวูถึหรือมีดที่มีลักษณะ 2 คมด้วยกันทั่วไปเหมือนกัน คำว่ากริชเป็นคำกริยาในภาษาอินโดนีเซียแปลว่าแทงในระยะประชิดตัวหรือกริยาการจ้วงแทงในระยะประชิดตัว คำศัพท์คำนี้สะท้อนให้เห็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมสำคัญและร่องรอยศูนย์กลางของวัฒนธรรมแขนงนี้ที่แพร่กระจายไปอย่างกว้างขวางจากที่กล่าวแล้วถึงแม้จะกล่าวเรื่อง กริช หรือ kerris เป็นสำคัญแต่นั้นหมายความว่าวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องด้วยศาสตร์หรือศาสตร์วูถึทั้งหลายก็มีสายรากทางวัฒนธรรมเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างกว้างขวางเป็นระบบของผู้คนในวัฒนธรรมอื่นๆไม่เพียงแต่วัฒนธรรมทางด้านศาสตร์วูถึหรือช่างฝีมือพื้นบ้านที่ผลิตเหล็กที่ใช้ในภาคใต้ชนิดนี้ขึ้นมาซึ่งทางวัฒนธรรมแขนงนี้อาจจะเรียกรวมๆกันว่าวัฒนธรรมชวมาลาญที่ถ่ายทอดแพร่กระจายผ่านศูนย์กลางด้านการปกครองที่สำคัญโดยเฉพาะวัฒนธรรมอันเกิดจากศูนย์กลางทางการปกครองที่เรียกว่าอาณาจักรศรีวิชัยสำหรับช่างฝีมือพื้นบ้านที่ประกอบอาชีพตีมีดหรือตีกริชในอดีตของประเทศไทยในพื้นที่คาบสมุทรภาคใต้ตอนล่างพบว่าหมู่บ้านโดยทั่วไปก็จะมีช่างตีกริช ยิ่งพื้นที่ลงไปยังภาคใต้ตอนล่างในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ยะลา ปัตตานีและมีอย่างมาอีกพื้นที่ 1 คือพื้นที่ในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาซึ่งครอบคลุมพื้นที่ใน 3 จังหวัดอันได้แก่จังหวัดสงขลาจังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราชจากการศึกษาและเก็บข้อมูลพบว่าตั้งแต่ปีพ.ศ 2500 เป็นต้นมาช่างตีกริชในภาคใต้ได้หมดสิ้นไปแล้วโดยสิ้นเชิงไม่ปรากฏช่างที่สามารถผลิตกริชได้แล้วในภาคใต้แต่ยังมีช่างที่สามารถตีงานชนิดอื่นๆได้โดยเฉพาะชิ้นงานช่างตีเหล็กในพื้นที่บ้านภาคใต้ที่เกี่ยวข้องด้วยชิ้นงานทางการเกษตร อย่างไรก็ตามก็จะมีเป็นกลุ่มบ้านกลุ่มพื้นที่ซึ่งมีไม่มากนักสามารถนับช่างได้ในแต่ละจังหวัดก็น้อยมากเพราะเหตุผลสำคัญก็คือช่างที่ตีงานเหล็กขึ้นมาใช้ในชีวิตประจำวันมักถูกส่งมาจากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ออกมาจำหน่ายได้ส่งผลให้ช่างตีเหล็กในพื้นที่บ้านภาคใต้ค่อยๆทยอยหมดไปตามลำดับและกล่าวได้ว่ามีจำนวนน้อยมาก

ช่างตีเหล็กพื้นบ้าน

มีความสำคัญในบ้านชุมชนน้ำน้อยอำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลาในขณะที่ยังอยู่ในวัยเด็กในหมู่บ้านน้ำน้อยแต่ก่อนมีโรงถลุงแร่เหล็กถลุงแร่เหล็กตั้งกล่าวชาวบ้านในพื้นที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากช่างตีเหล็กคนจีนรวมถึงการถลุงเหล็กโดยคนจีนได้มาทำโรงถลุงเหล็กได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าวให้ชาวบ้านในพื้นที่จนสามารถตีเหล็กได้กล่าวได้ว่าในชุมชนในภาคใต้มีชื่อเสียงสืบทอดมาถึงปัจจุบันนี้เมืองสงขลาได้ราชบรรณาการไปร่วมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์เป็นประจำมีหลักฐานในจดหมายเหตุที่สำคัญ โดยเฉพาะเหล็กน้ำน้อยเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งเหล็กที่เป็นอัตลักษณ์สำคัญของพื้นที่เป็นที่รู้จักทั้งระดับนานาชาติและในระดับภูมิภาค ในประเทศไทยด้วยนั่นก็คืออาวุธที่เป็นอัตลักษณ์สำคัญของเมืองสงขลาชนิดหนึ่งก็คือพระอาจารย์หนูพระท่านจะหลอมเบ็ดหนูกันหรือวิชญกรรมเป็นลักษณะอาวุธสำคัญที่ถูกผลิตขึ้นจากความก้าวหน้าในเชิงช่างจนสร้างอัตลักษณ์สำคัญของท้องถิ่นที่เรียกว่าพาล่าจะโห่งเป็นที่น่าสังเกตในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติกรุงกัวลาลัมเปอร์มีอาวุธหรือเครื่องใช้ประเภทมีดพร้าอันนี้จะแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติกรุงกัวลัมเปอร์ประเทศมาเลเซียแต่ในป้ายฉลากได้ระบุไว้ว่าเป็นอักษรภาษาอังกฤษว่า BARA Bangkok ที่จริงอาวุธชนิดนี้หรือมีดชนิดนี้ที่กรุงเทพฯก็ไม่มีแล้วคนกรุงเทพฯรวมถึงภาคกลางทั้งหมดก็ไม่ได้ผลิตแต่โดยโลกทัศน์หรือทัศนคติของคนต่างชาติเมื่อพูดถึงประเทศไทยมันก็จะพูดถึงเมืองหลวงแล้วอาวุธหรืออัตลักษณ์สำคัญของท้องถิ่นก็จะยกเครดิตให้กับเมืองหลวงอย่างเช่นมีดพร้าของเก่าจะโห่งซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่ผลิตขึ้นที่จะหน่วงแล้วก็ไม่มีรูปแบบนี้ผลิตที่อื่นคนในภูมิภาคหรือในคาบสมุทรมลายูก็จะเรียกมีดชนิดนี้ว่าในประเทศมาเลเซียหรืออินโดนีเซียว่าปาบาลา Bangkok เป็นภาษาอังกฤษแต่ในประเทศไทยเองเรียกอาวุธชนิดนี้ว่าพาล่าจะโห่งอันนี้สะท้อนให้เห็นการเคลื่อนไหลของช่างฝีมือพื้นบ้านโดยเฉพาะความรู้ในทางโลกกับพื้นบ้านในภาคใต้ที่ถ่ายโอนถ่ายทอดแลกเปลี่ยนกันอย่างสำคัญโดยเฉพาะผู้คนในคาบสมุทรมลายูช่างตีเหล็กในภาคใต้นอกจากที่น้ำน้อยแล้วก็มักจะอยู่ตามหมู่บ้านต่างๆโดยเฉพาะชาวจีนที่นำความรู้เหล่านี้มายังหมู่บ้านต่างๆในภาคใต้และชาวจีนเหล่านี้ในยุคที่เข้ามายังประเทศไทยก็จะมีบุคลิกภาพมีเครื่องมือตีเหล็กพร้อมและก็แบกเครื่องมือเครื่องมือไม้โดยเฉพาะมีดและพาล่าเหล่านี้ไปจำหน่ายในหมู่บ้านและเมื่อไปจำหน่ายหมดในหมู่บ้านมักตั้งสินค้าอยู่ในหมู่บ้านต่างๆในพื้นที่ภาคใต้โดยเฉพาะรอบลุ่มน้ำทะเลสาบจะผสมผสานมีการแต่งงานกับคนในพื้นที่ก็กลายเป็นครอบครัวสำคัญของคนในพื้นที่รอบลุ่มน้ำทะเลสาบแล้วก็ป็นจารีตสำคัญของการไหว้ครอบครัวสืบมาถึงปัจจุบันในลักษณะของการเคารพครอบครัวหรือวิญญาณบรรพบุรุษอันนี้สะท้อนให้เห็นจารีตที่สำคัญของการนับถือผีบรรพบุรุษชาวจีนซึ่งมาผสมผสานกับการนับถือผีตายายของชาวภาคใต้ฉะนั้นครอบครัวสำคัญในภาคใต้ที่เราพบก็คือครอบครัวนอกเหนือจากครอบครัวโนราแล้วซึ่งมีอยู่อย่างแตกกระจายทั่วไป ในพื้นที่ภาคใต้ทำให้รู้ว่าการสอดรับกันอย่างดีในสังคมพหุวัฒนธรรมซึ่งเป็นอัตลักษณ์สำคัญของผู้คนในภาคใต้โดยเฉพาะในจังหวัดสงขลาเอง

ช่างตีเหล็กแน่นอนในอดีตนั้นมีความรู้ของชาวจีนได้ทำให้การตีเหล็กพื้นตัวและแพร่กระจายไปทั่วทำให้เกิดปรากฏหรือหมอกคนสำคัญอีกแขนงหนึ่งในคำไหว้ครูต่างๆ ส่งผลให้ช่างผลิตชิ้นงานขึ้นมาอย่างกว้างขวางตามวัฒนธรรมที่เคยมีโดยเฉพาะการผลิตชิ้นงานที่มีรูปลักษณะต่างๆซึ่งอาจจะไม่ใช่มีหรือศาสดาที่

ใช้ในงานเกษตรเช่นการกรีซการตีพระขรรค์การตีมีดหมอนที่สำคัญฉะนั้นชาวภาคใต้มีความรู้ในด้านศาสตร์รวมกับพื้นบ้านมาอย่างยาวนานซึ่งเป็นวัฒนธรรมใช้ร่วมกันกับผู้คนในคาบสมุทรมลายู

ประการต่อมาโลหะสำหรับผลิตศาสตราวุธสิ่งที่น่าสนใจเราพบว่าเหล็กที่ชาวภาคใต้นำมาใช้ผลิตชิ้นงานต่างๆมีด้วยกัน 3 ลักษณะดังต่อไปนี้ลักษณะช่างตีเหล็กกับคนขายเหล็กที่ 1 เหล็กที่เกิดจากการสะสมเพื่อหวังจะได้มีดหรือที่ชาวภาคใต้เรียกว่าเพชรหุกันมาใช้สักชิ้นในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นของสำคัญและมีค่ามากในครัวเรือนของชาวภาคใต้ในอดีตตั้งลักษณะจารีตประเพณีที่ปรากฏก็คือมีดหรือของมีคมนี่กลายเป็นของสำคัญในการใช้เพื่อพนันชดต่อในกรณีที่สะท้อนให้เห็นของมีค่ามากกว่าสินพนันใดๆก็ไม่เท่ามีค่าเท่ากับมีดหรือศาสนาพุทธที่ตัวเองมีก็ถูกนำมาพนันขึ้นต่อเป็นการตีสำคัญ เช่นคำว่าถ้าถูกแพ้วให้พริ้งเป็นต้น ฉะนั้นเหล็กเนี่ยเป็นของหายากมากในสมัยโบราณเพราะว่าการได้โลหะหรือเหล็กมาใช้ในชีวิตประจำวันเนี่ยเป็นทักษะที่เกินภูมิรู้ทางวัฒนธรรมของผู้คนภาคใต้เมื่อเรารับวัฒนธรรมนี้จากชาวจีนโดยการถลุงเหล็กขึ้นนำมาใช้จึงเกิดลงตีเหล็กสำคัญในพื้นที่ภาคใต้ในบ้านน้ำน้อยดังที่กล่าวแล้วต่อมาเมื่อประเทศได้พัฒนาก้าวหน้าไปก็เกิดมีเหล็กใช้ในพื้นที่ต่างๆโดยเฉพาะการนำมาในหน่วยงานของรัฐหรือข้าราชการทำให้เหล็กต่างๆโดยเฉพาะการสร้างทางรถไฟการนำหมุดเหล็กรถไฟมาใช้หรือเหล็กที่ใช้ในกระบวนการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ทำให้เหล็กเหล่านั้นถูกกระจายไปอยู่ในหมู่ราชการและไปอยู่ในมือของชาวบ้านโดยทั่วไปจนเกิดเป็นจารีตสำคัญว่าเหล็กที่นำมาตีมีดหรือตีพระที่คมกริบมากที่สุดก็คือเหล็กต่อยัดหมุดหมอนไม้รถไฟเหล็กตียัดหมอนไม้หมอนไม้รถไฟกลายเป็นเหล็กสำคัญของชาวภาคใต้เพราะว่าเมื่อต้องการอาจจะมีการไปแอบถอนหมุดยัดปากหมอนรถไฟอันนี้มาใช้จึงเกิดเป็นความรู้สำคัญของคนในท้องถิ่นสำคัญเหล็กที่ได้จากในชีวิตประจำวันของชาวภาคใต้มีช่องทางมากมายในยุคต่อมาเมื่อเหล็กมีมากและมีมูลค่าส่งผลให้เหล็กเหล่านั้นมักจะไปปรากฏที่วัดหรือใช้ในกลุ่มคนที่มีสถานะพิเศษในสังคมเช่นพระสงฆ์ข้าราชการดังที่กล่าวแล้วฉะนั้นเหล็กที่ชาวบ้านหมั่นปั้นมือที่จะเอามาทำอาวุธต่างๆของมักจะได้จึงเกิดเป็นจารีตสำคัญที่กล่าวถึงพวกสัตว์ที่นำมาตีเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นจารีตที่สืบเนื่องมาถึงปัจจุบันว่าโลหะที่นำมาใช้เพื่อตีเหล็กนอกจากเป็นเหล็กทั่วไปแล้วอาจจะต้องมีบทบาทหน้าที่ป้องกันชีวิตอาจจะใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อสารกับพลังที่อยู่เหนือธรรมชาติด้วย ฉะนั้นศาสตราวุธต่างๆจึงเป็นเครื่องมือเป็นสัญลักษณ์บ่งบอกตำแหน่งแห่งที่ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพื้นที่ต่างๆด้วย เช่นพฤติกรรมในโรงโนราจะนั้นอาวุธต่างๆจึงมีความสำคัญมากในด้านการถูกนำมาใช้นอกจากใช้ในชีวิตประจำแล้วยังเป็นเครื่องมือสื่อสารกับพลังที่อยู่เหนือธรรมชาติหรือเทพเทวดาอันอื่นคือหมอต่างๆด้วยยังมีลักษณะดังกล่าวแล้วส่งผลให้สถานะของช่างตีเหล็กเนี่ยเพิ่มบทบาทหน้าที่แล้วช่างตีเหล็กนี้กลายเป็นครุหมอนเหล็กที่สำคัญในพื้นที่โดยเวลาลงทุนอีกส่วนหนึ่งของสายตระกูลที่เขาเป็นช่างตีเหล็กอันนี้ที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นบทบาทหน้าที่สำคัญของช่างตีเหล็กจากชีวิตจริงเป็นช่างซึ่งมีคุณูปการต่อสังคมและชุมชนนั้นๆแล้วเมื่อสิ้นชีวิตไปยังมีบทบาทสำคัญเป็นครุหมอนในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์มีพลังอำนาจที่จะช่วยเหลือลูกหลานให้พ้นหายนะภัยต่างๆอีกมากมายอันนี้เป็นเรื่องของชั้นตีเหล็กและเหล็กที่ใช้ในภาคใต้ในยุคแรกๆต่างที่กล่าวแล้วจากสถานะของคนในสังคมชนชั้นพิเศษรวมถึงผู้ที่ใช้ศาสตราวุธเหล่านี้ร่วมจะเป็นคนที่มีสถานะพิเศษในสังคมเช่นพระสงฆ์เป็นข้าราชการหรือเป็นผู้นำคนสำคัญจึงจะมีสิ่งเหล่านี้ใช้ระดับชาวบ้านทั่วไปก็มักจะเข้าไม่ถึงต่อมาเมื่อเหล็กมีการแพร่หลายแต่อย่างกว้างขวางเราพบว่าเหล็กในปัจจุบันนี้ช่างที่นำมาตีก็ได้เหล็กมาจาก 4 พื้นที่สำคัญอันที่

1 เลขที่หาซื้อจากร้านค้าเหล็กทั่วไปหมายความว่าในเมืองใหญ่ๆหรือในชุมชนปัจจุบันนี้มีร้านขายเหล็ก โดยเฉพาะซึ่งสามารถเลือกเหล็กเกรดต่างๆได้อย่างมากมายตามที่ต้องการทั้งเหล็กกล้าเหล็กเหนียวหรือเหล็กที่มีความยืดหยุ่นสูงเพราะพบได้มากในกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 เหล็กที่ได้มาจากกลุ่มผู้ค้าเศษเหล็กรายย่อยในหมู่บ้านต่างๆจะมีผู้ประกอบอาชีพอันหนึ่งเป็นงานอดิเรกบ้างเป็นงานประจำคือผู้รับซื้อเศษเหล็กหรือรับซื้อของเก่าทั้งหลายก็จะมีผู้ซื้อเหล็กกลุ่มนี้อยู่ด้วยฉะนั้นช่างตีเหล็กก็จะได้เหล็กที่มีคุณสมบัติคุณสมบัติแตกต่างกันนำมาผลิตเป็นชิ้นงานกลุ่มที่ 3 คือร้านรับซื้อของเก่าในชุมชนในพื้นที่แต่ละอำเภอมีร้านรับซื้อของเก่าขนาดใหญ่เหล่านี้ก็อยู่กันอย่างทั่วไปทุกอำเภอทุกที่ทุกหมู่บ้านก็ว่าได้ในปัจจุบันหรือโลหะที่เราพบที่มีความลักษณะพิเศษ เช่นเหล็กสังฆวานหล่อคือเหล็กที่เขารื้อหลังคาโบสถ์และมีเหล็กที่เขาใช้เกี่ยวระแนงเกี่ยวกระเบื้องเหล่านี้เป็นสายขาวอาจจะต้องมีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากชิ้นงานของช่างตีเหล็กสายดำ เหล็กบาตรพระหมายความว่าไม่ใช่ไปขโมยบาตรพระมาทำแต่ไปขอบาตรพระที่ผูกๆมาผสมเพราะว่าเหล็กบาตรพระมีจาริตเกี่ยวข้องความเชื่อเรื่องพลังที่อยู่เหนือธรรมชาติมากเช่นเวลาพระสงฆ์จะออกจากวัดเวลาท่านบิณฑบาตรก้าวแรกที่ท่านยกเท้าข้ามธรณีประตูวัดท่านต้องบริกรรมคาถาแล้วก็ยกบาตรขึ้นมาสบายๆท่านต้องบริกรรมคาถาก็เรียกเหล่านี้เป็นเป็นของสำคัญมันจึงทำให้เหล็กบาตรพระมีความเข้มข้นมีความศักดิ์สิทธิ์แล้วก็ใช้สำหรับทำนํ้ามนต์มีบทบาทหน้าที่หลายประการบาตรพระกลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญของโลหะที่ 2 ในบรรดาสัตตะโลหะปัญญาโลหะเหมือนนวโลหะเหล็กชนิดที่ 3 คือเหล็กของคณทูหนวกตาบอดเป็นไปคนทูหนวกเป็นไปตาบอดต้องไปขอเหล็กจากคนเหล่านี้เพราะว่าเหล็กนี้มีอาถรรพ์มากมีลักษณะไม่เห็นมิตรเห็นศัตรูต่างๆมีความเข้มแตกต่างกัน ประการที่ 3 มีความเชื่อแฝงอยู่เหล็กฐานเหล็กที่ใช้พลิกแผ่นดินเวลาไถนาอันนี้ก็เหล็กชนิดที่ 4 เหล็กล่ำนักโทษประหารโซ่ตรวนที่ล่ำนักโทษประหารเข้าประเด็นที่ 5 และประเด็นที่ 6 เหล็กชนิดต่อมาเหล็กสำหรับควบคุมช้างซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่และประการที่ 7 คือเหล็กกันที่ห้อยอยู่ในเนื้อไม่มีลักษณะสัตว์มีความเป็นอาถรรพ์มากเวลาผลิตชิ้นงานเฉพาะอันนี้ก็จะเห็นว่าเหล็กที่ช่างฝีมือพื้นบ้านนำมาใช้มีลักษณะขึ้นอยู่กับประโยชน์การนำไปผลิตชิ้นงานถ้าเป็นเหล็กที่นำมาผลิตชิ้นงานทางการเกษตรซึ่งแน่นอนต้องการความคมก็จะใช้เหล็กแหวนเป็นสำคัญฉะนั้นเวลาช่างไปซื้อ พ่อค้าให้ราคาที่สูงก็มักจะเลือกเอาได้ตามที่ต้องการมากไม่จำเป็นต้องมีลักษณะเป็นมวลสารซึ่งเอาไปตีชิ้นงานเฉพาะอย่างไรก็ตามเมื่อต้องการผลิตชิ้นงานเฉพาะอาจจะต้องใช้เหล็กบนมวลสารดังที่กล่าวแล้วแต่ปัจจุบันของเหล็กแตกต่างกันมากก็คือเหล็ก A1 A2 A3 เหล็กซิงค์ช่างได้นำมาตีเป็นงานชิ้นงานเหล็กที่พบในปัจจุบันนี้มีลักษณะเป็น 4 รูปแบบที่ช่างตีเหล็กในพื้นที่บ้านภาคได้นำมาใช้ระบบที่ช่างนำเหล็กมาผลิตในแต่ละที่แต่ละบ้านอาจจะไม่เหมือนกันความสัมพันธ์ของช่างตีเหล็กกับคนขายเหล็กมีระบบความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างเอื้อเฟื้ออาทร สามารถนำเหล็กมาขายกับช่างตีเหล็กโมเดลมักจะพบอยู่ทั่วไปในหมู่บ้านของช่างตีเหล็กหรือชุมชนนาบ่อที่อยู่ในจังหวัดตรังแล้วพบว่าช่างตีเหล็กได้ซื้อเหล็กโดยเฉพาะเหล็กแหวนหมายความว่าในอุตสาหกรรมรถยนต์แหวนรถเป็นเรื่องสำคัญมากที่เป็นของที่ขายแล้วได้ราคาเมื่อเสื่อมสภาพลงมีเป็นจำนวนมากและก็เพียงพอปัจจุบันนี้เหล็กแหวนก็มีคุณสมบัติสำคัญในการนำไปตีเป็นชิ้นงานทางด้านการเกษตรเพราะมีคุณสมบัติมีความคมมีคุณสมบัติของตัวเหล็กฉะนั้นช่างจะทำงานชิ้นงานออกมาได้อย่างมีคุณภาพโดยไม่ต้องไปศึกษาเรื่องคุณสมบัติของเหล็กเนื่องจากเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับช่างตีเหล็กกับคนตีเหล็กและกับคนขายเหล็กที่มีระบบความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างเอื้ออำนวยการตามลักษณะ

ความสัมพันธ์ต่างตอบแทนสิ่งที่น่าสนใจกว่านั้นคืออาชีพช่างตีเหล็กเป็นอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะในรูปลักษณะของการเล่นแร่แปรธาตุ หมายความว่าซื้อเหล็กที่มีราคาสูงแต่มาผลิตเหล็กและมาผลิตชิ้นงานมีมูลค่าเมื่อซื้อเหล็กมีมูลค่าต่ำแต่นำเหล็กมาผลิตเป็นชิ้นงานซึ่งมีมูลค่าสูงกระโดดไปจากวัตถุดิบที่มีอยู่อย่างอย่างก้าวกระโดดจึงมีมูลค่าสูงมากเช่นซื้อเหล็กแค่หลักหน่วยมาเป็นชนิดเหล็กเหน็บ1 ชิ้นราคา 10 บาท เมื่อเวลานำไปทำเป็นชิ้นงานเฉพาะขึ้นมาทำรายได้ถึงหลักพันหลักหลายๆพันขึ้นอยู่กับชิ้นงานเฉพาะนั้นๆเช่นเวลาใช้เหล็กมวลสารซึ่งหาได้มาโดยทั่วไปมาผลิตชิ้นงานอาจจะได้ถึงหลักแสนเมื่อครบองค์ประกอบอันนี้เป็นความน่าสนใจของชิ้นงานเฉพาะซึ่งราคาหรือมูลค่าของการนำเหล็กซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีมูลค่าถูกมากมาผลิตเป็นชิ้นงานก้าวกระโดดและมีมูลค่าสูงฉะนั้นทักษะสถานะภาพของช่างตีเหล็กจึงเป็นครุหมอบโราณมีความสำคัญกับช่างโรงตีเหล็กทั้งหลาย เป็นวัฒนธรรมเชื่อมโยงระหว่างผู้มีพระคุณกับคนที่สืบทอดศาสตร์ของการช่างตีเหล็กสืบทอดมาถึงขั้นต้นและขั้นลูกหลานต่อไปเป็นกระบวนการการเรียนรู้และยกระดับคุณค่าของช่างตีเหล็กผ่านกระบวนการนี้ อีกส่วนหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของช่างตีเหล็กแล้วก็การกล่าวถึงช่างตีเหล็กในที่นี้ด้วยเหตุผลสำคัญของการนำเหล็กไปหลอมแล้วขึ้นรูปฉะนั้นเหล็กจึงมีส่วนสำคัญในการนำไปผลิตเป็นชิ้นงานเป็นศาสตราวุธที่สำคัญคือช่างตีเหล็กหรือศาสตร์แห่งโลหะกำพั้นบ้านก็เป็นศาสตร์ที่สำคัญที่อยู่คู่กับผู้คนในภาคใต้แล้วก็ทำให้เห็นสายรากทางวัฒนธรรมที่สำคัญ เช่นการตีลายของเหล็กขึ้นมาเป็นวัฒนธรรมแขนงเดียวกับการตีกริชในคาบสมุทรและแหลมมลายูทั้งหมด ที่สำคัญคือศาสตร์ของการตีเหล็กเป็นศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นสถานภาพพิเศษของช่างตีเหล็กในขณะที่มีชีวิตอยู่พอกๆกับหมอบในหมู่บ้านมีหมอบยาม หมอบนวด นวดในที่นี้คือนวดตัวเพื่อการรักษาโรคมะเร็งพระสงฆ์ มีหมอบทางจิตวิญญาณทำงานในเชิงบูรณาการกัน ฉะนั้นศาสตร์แห่งหมอบพั้นบ้านเป็นเรื่องสำคัญที่หมอบหรือช่างตีเหล็กจะต้องศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์คุณสมบัติของเหล็กโดยเฉพาะเมื่อนำเหล็กนั้นไปใช้ประโยชน์ของคนในพื้นที่บ้านอาจจะดูลักษณะเหล็กแต่ละชิ้นซึ่งเมื่อนำไปขึ้นตีขึ้นรูปอาจจะใช้ความรู้แตกต่างกันในการใช้เหล็กแต่ละชนิด เช่นเมื่อใช้เหล็กเหน็บช่างจะวิเคราะห์เมื่อนำไปเผาในเตาเผาเมื่อเผาแล้วสีของเหล็กที่มีคุณสมบัติต่างกันที่สีที่มีความแตกต่างกันโดยเฉพาะขั้นตอนสำคัญการไปชุบคมจะสังเกตจากสีของเหล็กและประสบการณ์ของการใช้เหล็กแต่ละชนิดที่แตกต่างกันหากชุดในสีที่แตกต่างกันจะได้คมที่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ฉะนั้นงานแต่ละชนิดตัวชิ้นงานขึ้นอยู่กับศาสตร์ของช่างตีเหล็กที่จะนำไปชุบให้เกิดความกล้าแล้วก็ไปตอบโจทย์เรื่องเครื่องมือในวิเศษตรงซึ่งต้องการความคมและความทน เพื่อการใช้ประโยชน์ที่สำคัญและรวมถึงการนำไปใช้เป็นมีดที่ต้องอาศัยเหล็กไหลซึ่งมีคุณค่าเชิงศาสตร์เฉพาะมีอาถรรพ์มีลักษณะจะให้คู่กับผู้ใช้งาน